

Frågor & svar om **SKYDDSVÄSTAR**

Viktigt att veta om
BYAs kravspecifikation för
skyddsvästar

BYA.

Bevakningsbranschens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd

Frågor & svar om Skyddsvästar – Viktigt att veta om BYAs kravspecifikation för skyddsvästar

Copyright © BYA, 2020

BYA – Bevakningsbranschens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd

Arbetsgrupp: Sven Sawatzki, Anna-Lena Holmberg och Ronny Fredriksson

Projektgrupp: Sven Sawatzki, Anna-Lena Holmberg, Lennarth Ädel, Johan Lysell, Robin Melander, Lars Bonnevier, AnnSofie Kero och Ronny Fredriksson

Foto: Eddie Granlund (där inte annat anges)

Layout och original: Ejheden & Ejheden Produktion AB, Stockholm

Tryck: Exakta Print AB

Varför en kravspecifikation?	4
Vad är syftet med kravspecifikationen?	5
Hur har det samlats fakta, kunskap och statistik kring skyddsvästar?	5
Klassas skyddsväst som personlig skyddsutrustning?	6
Min skyddsväst är CE-märkt är den okej då?	6
Vad är en risk?	8
Vad är en riskbedömning?	8
Vem är ansvarig för att undvika eller hantera risker i arbetsmiljön?	8
Vad ska göras i det systematiska arbetsmiljöarbetet?	9
Är en skyddsväst skottsäker?	10
Vilka typer av skyddsvästar omfattas av kravspecifikationen?	12
När ska skyddsväst bäras?	13
Kan jag själv bestämma när jag ska bära skyddsväst under arbetstid?	13
Kan jag begära av arbetsgivaren att få bära skyddsväst?	14
Hur kopplas bärandet till olika typer av tjänster?	14
Vem ska tillhandahålla den skyddsväst jag ska bära i tjänsten?	16
Kan jag på arbetet bära en skyddsväst som jag köpt själv?	16
Får jag en skyddsväst personligt tilldelad eller får jag låna en vid varje pass?	16
Hur bär jag skyddsväst?	17
Hur bör/ska en skyddsväst passas ut till mig?	18
Vilka kända problem kan upplevas när man bär skyddsväst?	19
Ungefärliga mått och storlekar för skyddsväst	21
Hur fungerar en skyddsväst?	22
Vilka delar består skyddsväst av?	23
Vilka skyddsklasser för skyddsvästar används i kravspecifikationen?	23
Hur vet jag vad den skyddsväst jag har i handen ska skydda mot?	25
Hur har skyddsvästen provats?	25
Vilka delar av kroppen skyddas en skyddsväst?	25
Vad skyddar en skyddsväst inte mot?	26
Hur vet jag att västens garanti gäller?	26
Vad ska jag göra om skyddsvästen (skyddsmaterialet) har blivit skadat?	26
Var kan jag hitta mer information?	27
Vem kan jag ställa frågor till?	27

Varför en kravspecifikation?

Skyddsvästar har funnits i vår bransch under relativt lång tid. Användning av skyddsväst på branschens medarbetare har ökat över tid utifrån hur samhällsbilden förändrats.

Det finns idag ingen nationell eller europeisk standard för vilka krav man ska ställa på skyddsvästar.

I juni 2008 beslutades att det inom BYA skulle tillsättas en projektgrupp med representanter från arbetsgivare och facklig organisation, med målet att ta fram en vägledning för vilken skyddsnivå som är lämplig vid utförande av bevakningsarbete.

Uppdateringar har skett 2015 och senast 2020.

I projektgruppen har utöver representanter från arbetsgivare och medarbetare det under åren funnits med några andra aktörer som bidragit med kompetens, såsom:

- Rikspolisstyrelsen – RPS (Idag Polismyndigheten)
- Svenska Institutet för Standardisering – SIS
- Arbetsmiljöverket

Arbetsgruppen har tagit fram kravspecifikationer för tre olika typer av skyddsvästar. Egentligen två skyddsvästar och en förstärkningsväst som ska förstärka skyddet tillsammans med någon av de andra två skyddsvästarna.

Vad är syftet med kravspecifikationen?

Kravspecifikationen är avsedd för tre grundläggande syften.

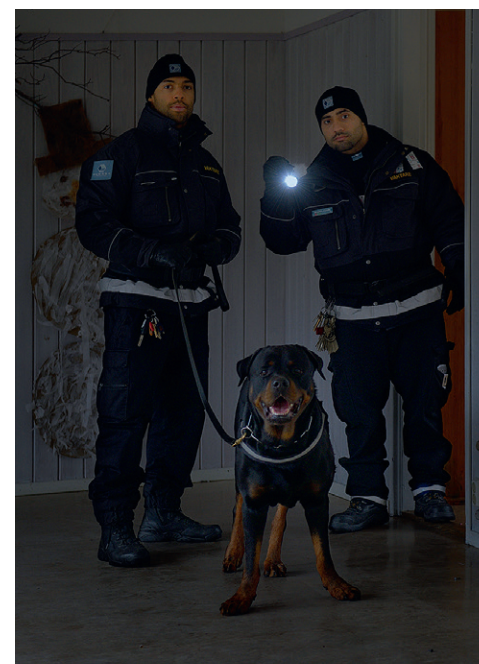
1. Att hitta en god skyddsnivå på de skyddsvästar branschen använder. Det handlar om att försöka skydda våra medarbetare.
2. Att öka kunskapen om skyddsvästar.
3. Att fungera som underlag för inköp/upphandling.

Hur har det samlats fakta, kunskap och statistik kring skyddsvästar?

För att kunna bedöma vilken skyddsnivå vår kravspecifikation ska landa i, har olika aspekter som är väsentliga för denna bedömning granskats.

Det har varit statistik från Arbetsmiljöverket, statistik och händelserapportering i branschens arbetsmiljösystem GIA, statistik och rapporter från Brottsförebyggande Rådet (BRÅ), kunskapsinhämtning från polismyndigheten, från nationellt forensiskt centrum, Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), besök hos olika tillverkare av skyddsvästar samt besök på testinstitut.

Information har även samlats genom en branschenkät om skyddsvästar.

Detta har lett till att en bild erhållits kring hur riskerna för våra medarbetare ser ut.

Hotbilden förändras över tid.

Denna skrift följer 2020 års uppdatering av kravspecifikationen.

Klassas skyddsväst som personlig skyddsutrustning?

Ja, enligt EUs PPE förordning, eller mer korrekt förordningen om personlig skyddsutrustning 2016/425, är skyddsvästen juridiskt sett personlig skyddsutrustning. Det innebär att Arbetsmiljöverkets föreskrift (AFS) 2001:3 om användning av personlig skyddsutrustning gäller.

Min skyddsväst är CE-märkt är den okej då?

Finns CE-märkning plus sifferkod + uppfyllande av BYAs Kravspecifikation = JA

Finns CE-märkning plus sifferkod endast = NEJ

EUs förordning om personlig skyddsutrustning (PPE förordningen) 2016/425 ställer krav på att personlig skyddsutrustning av kategori III ska ha CE-märket i kombination med en sifferkod som står för det notifierade organ som säkrar att skyddsvästen håller vad den lovar.

När det gäller många andra typer av personlig skyddsutrustning innebär det att det finns en harmoniserad EU-standard som den personliga skyddsutrustningen testas mot.

När det gäller skyddsvästar finns idag ingen sådan färdig Europeisk standard.

I princip skulle en skyddsvästillverkare kunna deklarerar att vår skyddsväst skyddar mot luftvapen och testas för detta. Då får skyddsvästillverkaren en CE-märkning och sifferkod för notifierat organ utifrån att den skyddar mot luftvapen. I ovanstående exempel fall således tämligen värdelöst skydd.

BALLISTISK PANEL (Logo tillverkare)

OBSERVERA! DENNA SIDA MOT KROPPEN (BODY SIDE)

STORLEK: XL/F

SKYDDSKLASS:

Tillverkningsdatum: 10 / 2020

Serienummer ABC - 1234

Sluttidpunkt för garanti 10 / 2027

Viktigt:

Panelen skall alltid återställas på rätt sätt i västen, annars gäller skyddsverkan inte som specificerat.

Panelen rengöres med fuktig duk, använd inte kemikalier.

TILLHÖR: CE 0403

TJÄNSTENUMMER:

TILLVERKARE:

Korrekt CE-märkning.

Det är där branschens (BYA) kravspecifikation fyller sin uppgift. Testar man mot kravspecifikationen och tillverkaren deklarerar att det är detta deras skyddsväst ska skydda mot, så garanterar CE-märkning med sifferkod detta skydd.

Men om du idag köper en ny skyddsväst helt utan CE-märkning plus sifferkod så är det en skyddsväst som inte är laglig. Då ska du anmäla detta till Arbetsmiljöverket som utövar marknads kontroll på personlig skyddsutrustning.

Vad säger EU-förordningen om personlig skyddsutrustning?

Det är i Europeiska Unionens (EU) förordning om personlig skyddsutrustning 2016/425 som skyddsvästar formellt är klassade som personlig skyddsutrustning.

EU-förordningen gäller som direkt lagstiftning i alla EUs medlemsländer.

I förordningens bilaga I klassas skyddsvästar under kategori III.

Kategori III är personlig skyddsutrustning som används när risken kan leda till mycket allvarliga följder, såsom dödsfall eller bestående hälsoskador, avseende bl.a. skottsår och knivstick.

FAKTARUTA 1

Vad är en risk?

En risk är sannolikheten för att en farlig händelse eller exponering ska inträffa och konsekvenserna av om det inträffar, i form av skada eller ohälsa.

Vad är en riskbedömning?

Riskbedömning är att bestämma hur allvarlig risken är. Du kan göra det genom att väga samman sannolikheten och konsekvenserna.

Allt arbete/uppdrag/plats ska ha en riskbedömning. Denna riskbedömning ska göras i samverkan mellan arbetsgivaren och behörigt skyddsombud. Ger riskbedömningen att skyddsväst ska användas är detta således tvingande för arbetsgivaren att tillhandahålla skyddsväst och för medarbetaren att bära skyddsvästen.

Vem är ansvarig för att undvika eller hantera risker i arbetsmiljön?

Det är arbetsgivaren som är ansvarig för att risker i verksamheten undersöks, bedöms och åtgärdas. Arbetsgivaren ska arbeta med arbetsmiljön systematiskt och planerat. Arbetsgivare och behörigt skyddsombud ska samverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Vad ska göras i det systematiska arbetsmiljöarbetet?

Föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) består av ett antal aktiviteter. Dessa kan leda till att personlig skyddsutrustning i form av skyddsväst ska bäras eller inte. Riskbedömning är steg två i den centrala aktivitetskedja som föreskrifterna ställer krav på.

Den centrala aktivitetskedjan består av

Systematiskt arbetsmiljöarbeten AFS 2001:1

"Arbetsgivaren skall regelbundet undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna för att någon kan komma att drabbas av ohälsa eller olycksfall i arbetet.

När ändringar i verksamheten planeras, skall arbetsgivaren bedöma om ändringarna medför risker för ohälsa eller olycksfall som kan behöva åtgärdas.

Riskbedömning skall dokumenteras skriftligt. I riskbedömningen skall anges vilka risker som finns och om de är allvarliga eller inte." § 8

"Arbetsgivaren skall ge... skyddsombuden möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet". § 4

Är en skyddsväst skottsäker?

Nej, en skyddsväst är aldrig helt skott- eller knivsäker. För det första skyddar den bara det område den täcker på kroppen. För det andra beror det alltid på vilket vapen och vilken ammunition angriparen har.

Ibland hör vi eller läser vi om "skottsäkra västar", det begreppet ska vi inte använda. Det ger bara en falsk trygghet.

Högre skyddsklasser (nivåer) på en skyddsväst innebär mer vikt och större styvhet. En skyddsväst är i grund och botten en kompromiss. Mellan skydd, vikt och ergonomi.

I BYAs kravspecifikation använder vi skyddsklasser med beteckningarna:

G = GUN dvs den ballistiska skyddsklassen.

K = KNIFE dvs knivskyddet.

S = SPIKE skydd mot sylar, skruvmejslar etc.

Vill du veta mer exakt föreslår vi att du tittar i *BYA Skyddsvästar Kravspecifikation*.

Vad säger lagen?

I arbetsmiljölagens 2 kapitel 7 paragraf går att läsa:

Kan betryggande skydd mot ohälsa eller olycksfall icke nås på annat sätt, skall personlig skyddsutrustning användas. Denna skall tillhandahållas genom arbetsgivarens försorg.

I arbetsmiljölagens 3 kapitel 4 paragraf går att läsa:

...Arbetstagaren skall följa givna föreskrifter samt använda de skyddsanordningar och iaktta den försiktighet i övrigt som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall.

FAKTARUTA 3

Vad säger arbetsmiljöverkets föreskrift?

Att speciellt uppmärksamma AFS 2001:3 om användning av personlig skyddsutrustning är:

§ 4 Arbetsgivaren skall utan kostnad för arbetstagaren, tillhandahålla den personliga skyddsutrustning som behövs för arbetet.

§ 7 Personlig skyddsutrustning skall vara avsedd för personligt bruk om det inte finns särskilda skäl för undantag

Om utrustningen används av mer än en person, skall åtgärder vidtas för att säkerställa att sådan användning inte skapar säkerhets-, hälso- eller hygienproblem för de olika användarna. /.../

§ 10 Arbetsgivaren skall på förhand informera arbetstagaren om de risker som den aktuella personliga skyddsutrustningen skall skydda emot.

Arbetsgivaren skall även ordna med instruktion och övning, och om det behövs demonstrera hur utrustningen skall användas så att avsedd skyddseffekt uppnås.

§ 11 Arbetstagare skall följa givna instruktioner vid användning av den personliga skyddsutrustningen.

§ 12 Arbetsgivaren skall se till att den personliga skyddsutrustningen underhålls, kontrolleras, repareras och förvaras så att dess skyddseffekt och hygieniska standard bibehålls

FAKTARUTA 4

Vilka typer av skyddsvästar omfattas av kravspecifikationen?

I. Bevakningsväst

Bevakningsvästen är en så kallad kombinationsväst, en skyddsväst med panel för både ballistiskt- (skyddsklass G1) och knivskydd (skyddsklass K1) med möjlighet till en tilläggsplatta bröst och rygg för utökat ballistiskt skydd (skyddsklass G2).

II. Värdeväst

Värdevästen är en ballistisk skyddsväst (skyddsklass G1) med möjlighet till tilläggsplatta för utökat ballistiskt skydd (skyddsklass G2). Värdevästen saknar knivskydd.

III. Förstärkningsväst

Förstärkningsvästen är avsedd som en förstärkning tillsammans med befintliga lätta skyddsvästar och de uppnår då tillsammans skyddsklassen G3. Den är tänkt att förvaras i tillhörande skyddande väska i till exempel värdefordonet, åtgärdsbilen eller bevakningslokalen. Vid behov ska förstärkningsvästen snabbt och enkelt kunna tas på. Förstärkningsvästen ska kunna användas av såväl män som kvinnor och tillverkas normalt endast i en storlek som ska kunna justeras in efter kroppsstorlek.

När ska skyddsväst bäras?

Skyddsväst ska bäras på det bevakningsområde/distrikt/objekt/plats där riskbedömning gjorts som lett till en instruktion som säger att skyddsväst ska bäras, eller där arbetsgivaren ger instruktion om att så ska göras.

Arbetsgivaren är skyldig att informera om vilken personlig skyddsutrustning som ska bäras.

Kan jag själv bestämma när jag ska bära skyddsväst under arbetstid?

Nej, har arbetsgivaren i samverkan med behörigt skyddsombud i sin riskbedömning av arbetet sagt att skyddsväst är personlig skyddsutrustning som enligt instruktion ska bäras, så ska den bäras.

Att inte bära personlig skyddsutrustning (skyddsväst) där instruktionen så säger innebär också att du som medarbetare utsätter dig för en större risk i arbetsmiljön.

Att inte bära personlig skyddsutrustning där riskbedömning och instruktion angett att den ska bäras är ett brott mot reglerna på arbetsplatsen och i förlängningen även arbetsmiljölagen (se *faktaruta 3*). Detta kan leda till att arbetsgivare vidtar disciplinära åtgärder.

Kan jag begära av arbetsgivaren att få bära skyddsväst?

Ja, om du som medarbetare upplever att arbetsmiljön innebär en risk för hot om våld och våld ska du i första hand meddela arbetsgivaren eller behörigt skyddsombud detta. Detta ska då föranleda att en riskbedömning snarast görs för att se om arbetsmiljön förändrats sedan tidigare gjord riskbedömning. Dokumentera gärna detta genom att skriva en riskobservation i arbetsmiljösystemet GIA. En omedelbar åtgärd från arbetsgivaren i avvaktan på riskbedömning kan vara att förse dig med en (tillfällig) skyddsväst (låneväst).

Hur kopplas bärandet till olika typer av tjänster?

Om jag är: Väktare, ordningsvakt, skyddsvakt, värdetransportör, butikskontrollant, biljettkontrollant, parkeringsvakt, civil/uniformerad tjänst?

Egentligen finns ingen sådan koppling eftersom det är riskbedömningen av arbetet som ska avgöra vilken personlig skyddsutrustning som behövs. Rent formellt.

Vi vet av praktisk erfarenhet att vissa arbetsuppgifter som innebär myndighetsutövning, mer ingripanden, mer publika miljöer, arbete i särskilt utsatta områden, åtgärd på inbrottslarm kan innebära större risker. Men detta ska riskbedömningen ta i beaktande.

Arbetsmiljöverket har i ett dokument IMS 2010/22083 meddelat att viss bevakningspersonal i princip alltid ska bära skyddsväst. Detta gäller ordningsvakter och vapenbärande skyddsvakter.

Arbetsmiljöverkets skrivelse

Arbetsmiljöverkets beteckning IMS 2010/22083.

Klargörande angående skyddsnivåer i bevakningsbranschen:

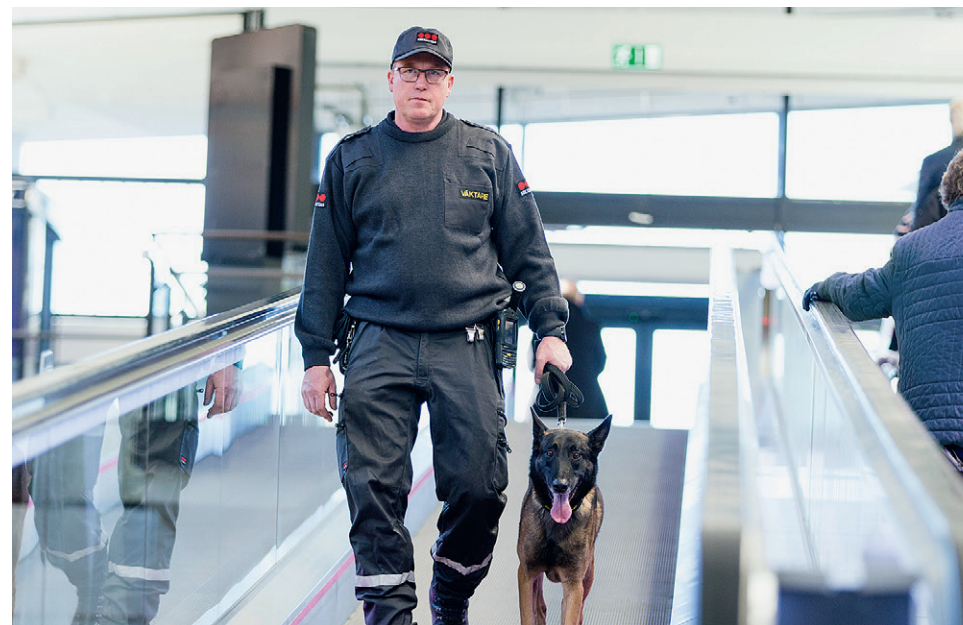
Arbetsmiljöverket (AV), distriktet i Stockholm, har under ett riktat tillsynsprojekt i bevakningsbranschen, under 2009/2010 inspekterat ett antal arbetsställen där brister i skyddsnivå/utrustning förekommit. AV har meddelat ett antal omedelbara vitesförbud rörande arbete som ordningsvakt och skyddsvakt, där arbetstagaren inte har använt skyddsväst.

På förekommen anledning vill AV därför klargöra att:

- Arbetstagare som sysselsätts som ordningsvakt i publik miljö som tex köpcentrum eller kollektivtrafik, ska bära skyddsväst.
- Arbetstagare som sysselsätts som skyddsvakt, och som tilldelats skjutvapen som bärs i tjänst, ska bära skyddsväst.

Kraven gäller förutsatt att en objektsbaserad riskbedömning inte visar på att användning av skyddsväst uppenbarligen är obehövlig. Sådana omständigheter skulle tex kunna vara att arbetstagaren uteslutande arbetar i en skyddad miljö, som vaktlokaler med ballistiskt skydd eller liknande.

FAKTARUTA 5

Vem ska tillhandahålla den skyddsväst jag ska bära i tjänsten?

Arbetsgivaren är skyldig att tillhandahålla personlig skyddsutrustning enligt arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöverkets föreskrift 2001:3. Se faktaruta 4 på sidan 11.

Kan jag på arbetet bära en skyddsväst som jag köpt själv?

Nej, eftersom arbetsgivaren ska kunna garantera skyddsnivån på, underhålla, kontrollera etc den personliga skyddsutrustningen dvs skyddsvästen. Samt att den är producerad, testad etc på ett seriöst sätt.

Dessutom ska du inte privat lägga ut pengar på något som arbetsgivaren enligt arbetsmiljölagstiftningen ska bekosta.

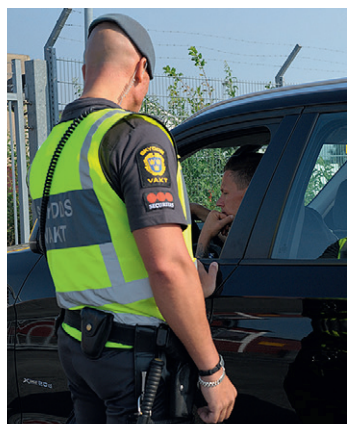
Får jag en skyddsväst personligt tilldelad eller får jag låna en vid varje pass?

Skyddsvästen är personlig skyddsutrustning och då är grundregeln att den är personlig om det arbete man utför riskbedömts med instruktion om bärande av skyddsväst.

Men utför du exempelvis normalt inte något arbete där skyddsväst ingått som personlig skyddsutrustning i riskbedömningen och sätts kortvarigt eller för en begränsad period i arbete där skyddsväst ska användas, kan det hända att du får erhålla en sk "låneväst".

Det kanske med kort varsel kommer in en extrabevakning som ska pågå en begränsad tid och som riskbedömts med instruktion att skyddsväst ska bäras.

Då kan utlåning av skyddsväst ske (undantag). Hantering av lånevästar kräver dock att tydliga rutiner/regler finns om ansvar, skötsel/hygien, förvaring etc. Dessa rutiner ska vara skriftliga och kunna redovisas för behörigt skyddsombud och Arbetsmiljöverket. Se faktaruta 1.

Hur bär jag skyddsväst?

Kravspecifikationen anger att skyddsvästen ska vara designad på sådant sätt att den syns så lite som möjligt genom kläderna när den bäres med ett kroppsnära västfodral.

Kravspecifikationen tar inte ställning till om det är en sk inre skyddsväst eller yttre skyddsväst.

Skyddsvästen ska alltid bäras så kroppsnära som möjligt (gäller ej förstärkningsvästen) med minimalt med material mellan skyddsvästen och kroppen. Bäst är om man enbart har en undertröja i funktionsmaterial och eventuell distans för ventilation mellan skyddsvästen och kroppen. Således ska hårda föremål som metallknappar, dragkedjor, pennor och liknande mellan skyddsväst och kropp undvikas. Orsaken till detta är att de kan orsaka allvarliga skador om du blir påskjuten.

Det är viktigt att skyddsvästen passar bäraren noga så att paneler inte rör sig och att skyddsvästen inte skaver eller känns obekväm.

Se till att tillsammans med en sakkunnig person på företaget prova ut din skyddsväst ordentligt. Det är viktigt för ergonomin och för att undvika att skyddsvästen belastar mer än den behöver.

Västens olika skyddspaneler och plattor ska vara tydligt och lättförståeligt märkta med hur de ska placeras inbördes samt vilken sida på respektive panel/platta som ska vara vänd utåt/inåt.

Hur bör/ska en skyddsväst passas ut till mig?

Kravspecifikationen rekommenderar att skyddsvästens paneler, plattor och västfodral ska ge högsta möjliga bekvämlighet, det vill säga vara så mjuka, tunna, lätta och flexibla som möjligt samt medge bästa möjliga rörlighet för olika typer av uppdrag.

Kravspecifikationen rekommenderar bland annat att skyddsvästen ska:

- A.** Vara lätt att ta på och att justera in efter kroppsformen.
- B.** Kunna beställas i herr- respektive dammodell.
- C.** Kunna bäras under ett helt arbetspass utan att västen upplevs som alltför svettalande eller på annat sätt obehaglig.
- D.** Vara så formstabil att skyddspanelerna ej sjunker ihop eller tappar formen.
- E.** Materialet i skyddspanelerna ska tåla fukt och vara impregnerat för att motstå fukt.
- F.** Västfodralets yttertyg ska vara krympfritt samt färgbäständigt och ska tillåta rengöring med vattentvätt vid minst +60°C.

*Se till att du får prova ut en skyddsväst som passar.
Detta är oerhört viktigt av ergonomiska skäl.
Västen ska inte belasta dig mer än den behöver.
Rätt storlek och att du tillpassar den när du sätter
på den är viktigt. Sitt gärna på en stol eller gå ut
till en tjänstebil för att se att den fungerar för dig.
Den får inte åka upp under hakan.*

Vilka kända problem kan upplevas när man bär skyddsväst?

- Varm, svettig, ger utslag. Västfodralet blir blött av svett.
- Lukt om den inte sköts på rätt sätt.
- Ohygienisk om den inte sköts på rätt sätt.
- Känns tung, känns obekvämt, skaver.
- Begränsar rörelser. Problem att bära väst i fordon och tillsammans med annan utrustning.
- Synlig genom kläder.
- Skyddspanelerna sjunker ihop.

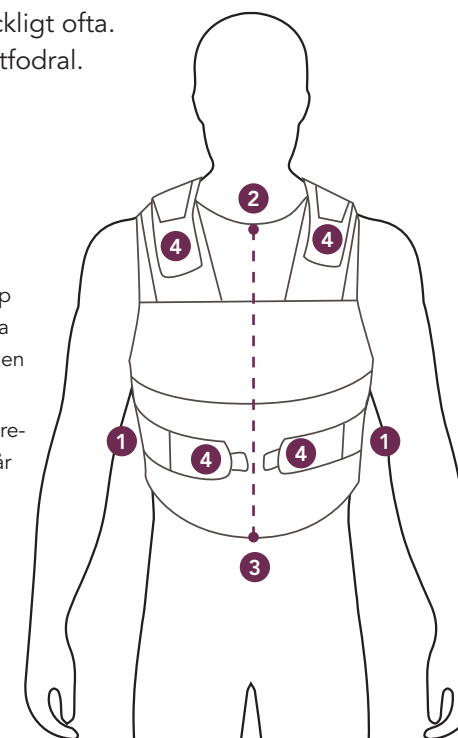
Vilket kan bero på:

- Tungt och styvt material.
- Tjockt material som är svårt att dölja.
- Fel storlekar, svårt att ställa in passformen, svårt att hitta rätt passform för kvinnor.
- Västfodralet tvättas inte tillräckligt ofta.
Se till att du har minst två västfodral.

För att säkerställa optimalt skydd behöver du ha minst 2,5 cm överlapp på båda sidorna (1). På framsidan ska västen täcka din kropp från halsgropen (2) till naveln (3).

Efter val av rätt storlek ställs kardborrebanden (i samspel) in så att västen får korrekt placering på kroppen (4).

Detaljer i spännsystemet kan skilja mellan olika tillverkare.

För att undvika lukt och minska svettning:

Bär alltid en funktionsplagg mellan skyddsvästen och kroppen. Ett funktionsplagg ska inte ta åt sig fukt utan ska transportera bort fukt.

Vissa arbetsgivare tillhandahåller sk ventilationsdistanser som ska förbättra luftningen mellan skyddsväst och funktionsplagg/kropp. Kom ihåg att aldrig ha hårda saker mellan skyddsvästen och kroppen.

Om du arbetar ständigt i skyddsväst är det bra att ha två västfodral så att du alltid kan ha ett tvättat. Västfodralen ska i version 2020 av kravspecifikationen kunna tvättas i 60 grader. (I 2015 års version är det 40 grader). Information om detta ska följa med skyddsvästen.

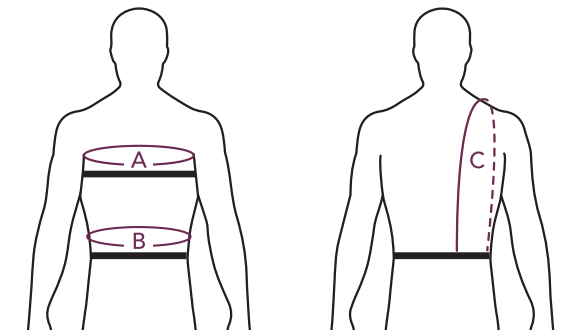
Skyddspanelerna kan inte tvättas. Men de kan rengöras med fuktad trasa. Se till att höljet på själva skyddspanelen är helt.

Förvara alltid skyddsvästen enligt instruktion. Att förvara skyddsvästen fel riskerar att försämra dess skyddsförmåga.

FAKTARUTA 6

Ungefärliga mått och storlekar för skyddsväst

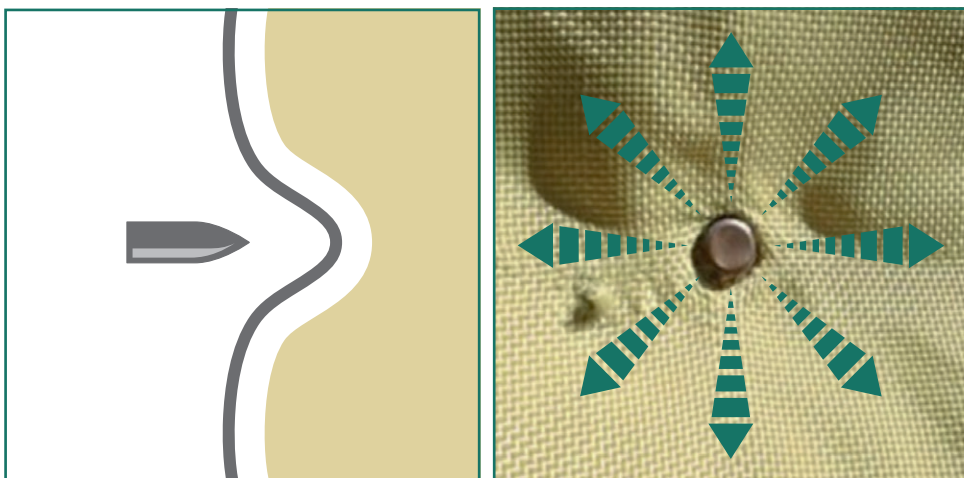
MAN			HERR STORLEKAR						
	cm		XS	S	M	L	XL	2XL	3XL
Bröstmått	MIN	A	68	78	88	98	108	124	140
	MAX		78	88	98	108	124	140	156
Midjemått	MIN	B	56	70	80	90	100	116	132
	MAX		70	80	90	100	116	132	148
Midja till midja		C	94	96	98	100	102	104	106

			DAM STORLEKAR						
	cm		XS	S	M	L	XL	2XL	3XL
Bröstmått	MIN	A	72	82	90	98	108	123	141
	MAX		82	90	98	108	123	141	159
Midjemått	MIN	B	56	62	70	78	88	103	121
	MAX		62	70	78	88	103	121	139
Midja till midja		C	91	93	95	97	99	101	103

Hur fungerar en skyddsväst?

En skyddsväst ska vid ett angrepp med skjutvapen eller kniv hindra att kulan eller knivbladet tränger in i din kropp. Den kan också skydda mot slag mot överkroppen.

När en kula når västens panel har denna till uppgift att sprida anslagskraften av kulan och därmed minska den så kallade intryckningseffekten även kallat back face signature. Detta är en av skyddsvästens viktigaste funktioner som vi inte alltid tänker på. En relativt tunn och lätt väst kan hindra en penetration av kulan, men intryckningseffekten riskerar att bli så stor att bäraren får allvarliga inre skador på vitala organ.

Västens panel har till uppgift att sprida anslagskraften av en kula och därmed minska intryckningseffekten (även kallat back face signature).

Vilka delar består skyddsväst av?

A. Skyddspanel

De paneler som är skyddsvästens viktigaste del. De mjuka paneler som har störst skyddande yta i skyddsvästen. De som ger skyddsklasserna G1 och K1. En för framsida (bröst) och en för baksida (rygg).

B. Ballistiskt tillägsskydd/tilläggsplatta

Plattor som ger extra ballistiskt skydd, skyddsklass G2. I västfodralet finns fickor där dessa kan placeras på bröstet och ryggen.

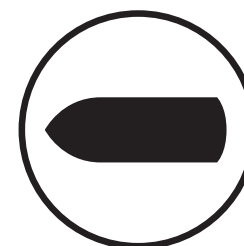
C. Västfodral.

Bärsystemet vari skyddspaneler och eventuella tilläggsplattor bärs. Det är västfodralets som gör att du kan avpassa västen till stor del. Se till att du har två västfodral så du kan skifta vid tvätt.

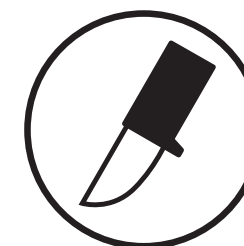
Vilka skyddsklasser för skyddsvästar används i kravspecifikationen?

Skyddsklasserna är framtagna av BYA. G = Gun, K = Knife och S = Spike

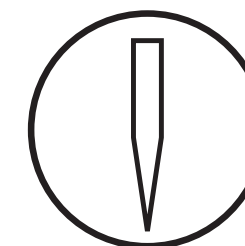
Se kapitel 6 i BYA Skyddsvästar Kravspecifikation, Krav gemensamma för tre västtyper.

G

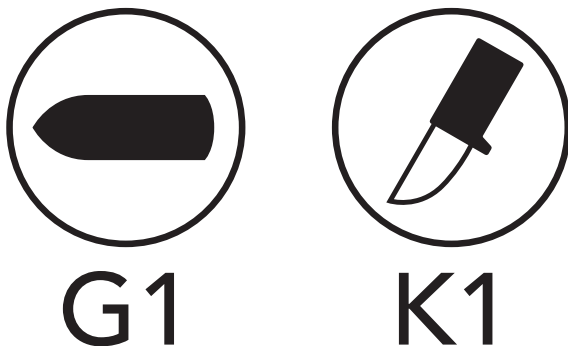

K

S

Exempel: Märkning av paneler avsedda för Bevakningsväst med knivskydd i klass K1.

Exempel Märkning av paneler avsedda för Bevakningsväst med knivskydd i klass K2 och spikeskydd i klass S2.

Exempel: Märkning av paneler avsedda för Värdeväst.

Exempel: Märkning av tilläggsplatta avsedda för Bevaknings- eller Värdeväst.

Exempel: Märkning av tilläggsplatta avsedda för Förstärkningsväst.

Hur vet jag vad den skyddsväst jag har i handen ska skydda mot?

På skyddspaneler och plattor ska finnas information som anger klart och tydligt vilket skydd respektive panel/platta ger.

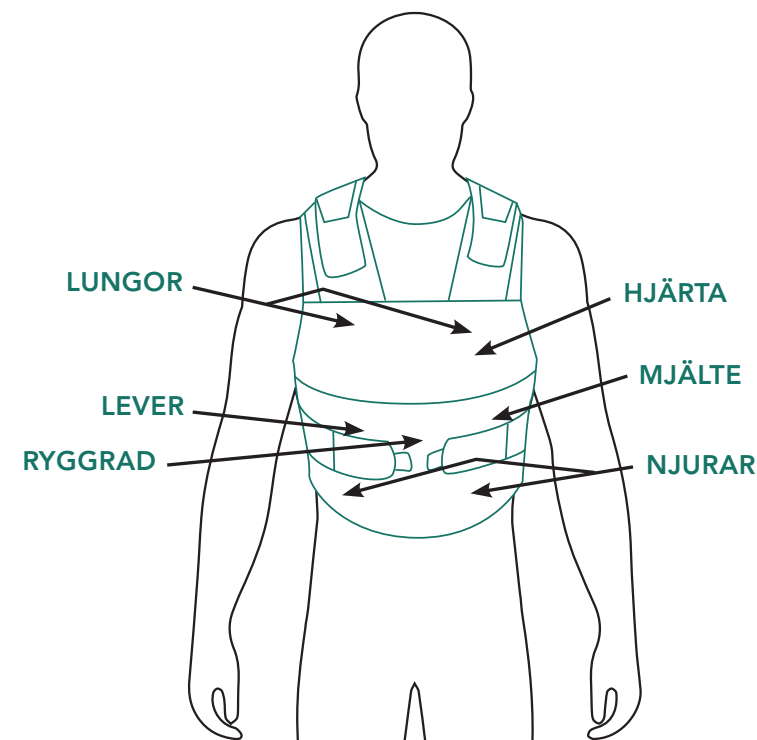
Hur har skyddsvästen provats?

BYA har valt att testa västarna mot två Europeiska testnormer, tyska VPAM för det ballistiska skyddet (G-skyddsklasserna) och brittiska HOSDB (CAST) för kniv- och spikeskyddet (K- och S-skyddsklasserna).

Se BYA Skyddsvästar Kravspecifikation, pkt 6.2, 6.3

Vilka delar av kroppen skyddar en skyddsväst?

Bevaknings- och Värdevästen ska i grundutförande i största möjliga utsträckning skydda de vitala organen, som hjärta, lungor, lever, mjälte, njurar och ryggrad.

Vad skyddar en skyddsväst inte mot?

En skyddsväst är konstruerad för att skydda mot vissa typer av specificerade angrepp som tillverkaren har provat den mot. Till exempel ska skyddsvästen klara en viss typ av ammunition, med en viss utgångshastighet.

Det finns dock inga "skottsäkra" västar som skyddar 100 % mot alla ballistiska angrepp eftersom det alltid kommer att finnas vapen, ammunition och knivar som kan penetrera ett skydd oavsett skyddsklass/skyddsnivå.

Hur vet jag att västens garanti gäller?

Skyddspaneler och tilläggsplattor ska vara märkta med tillverkningsdatum och sluttidpunkt för garanti på skyddsfunktion.

Vad ska jag göra om skyddsvästen (skyddsmaterialet) har blivit skadat?

Skadade västfodral, skyddspaneler och tilläggsplattor ska alltid ersättas omedelbart eller så snart som möjligt. Vänd dig till den som ansvarar för beställning av skyddsvästar på arbetsplatsen.

Var kan jag hitta mer information?

Arbetsmiljöverket
www.av.se

Bevakningsbranschens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd
www.bya.se

Vem kan jag ställa frågor till?

På ditt arbetsställe ska du i första hand vända dig till din närmaste chef eller behörigt skyddsombud. Finns inte ett behörigt skyddsombud på arbetsstället kan du vända dig till det regionala skyddsombudet som du kontakter via Transportarbetareförbundets lokalavdelning.

Bevakningsbranschens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd

www.bya.se